

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

B. Alberti Doctoris Magni ex Ordine Prædicatorum Episcopi Ratisponensis De Adhærendo Deo Libellvs

**Johannes <de Castello>
Albertus <Magnus>**

Antverpiae, 1621

Cap. IX. Qualiter Albertus reprehendit Nigromantiam & alias scientias
conterminales Nigromantiæ, & quòd laudandus sit specialiter ob hoc cum
Daniele & Moyse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44148

cis præsertim, posuit recitatiuè quàm affirmatiuè: nec hoc mirum, cùm idem fecerit Hieronymus & Augustinus in Theologicis ex Platoniorum doctrinis: vnde eos quandoque consueuimus excusare, cùm nobis videantur quædam erronea inseruisse codicibus suis: sicut quandoque inuenies Albertum & Thomam excusantes antiquos Doctores, dicendo quòd non errauerint, sed recitauerint dogmata Philosophorum, in quorum vijs erant enutriti; Platonicus enim fuerunt omnes panè Doctores antiqui.

CAPVT IX.

Qualiter Albertus reprehendit Nigromantiam & alias scientias conterminales Nigromantie, & quòd laudandus sit specialiter ob hoc cum Daniele & Moyse.

INSUPER annotare placet, quàm utilis fuit hic Albertus sanctæ Ecclesiæ, non tantùm in Theologicis & naturalibus doctrinando, verùm & Nigromanticorum dogmata sine culpa inspiciendo

do & refutando: nam magno zelo fidei succensus, Nigromanticorum dicta, vt impugnare eosdem fortiùs posset, sine peccato, imò meritoriè perlegere voluit; quemadmodum Paulus Apostolus apud Athenienses perlustrando aras dæmonum & Poëtarum dicta, ad prædicandum Christum verum Deum, ipsorumque errores vt citiùs eliminaret, occasionem sumpsit. Hic enim venerabilis Albertus Speculum Mathematicæ composuit, vbi Astronomiæ libros utiles & bonos à Nigromanticis separat, datque intelligere qualiter licita ab illicitis discerni possint. Nigromantici namque per Astronomiam quandoque, vt ait Albertus, fide dignos se reddunt apud inscios. Inde & aliqui inexperti Astronomiæ libros contemnunt, & tamquam noxios accusant. Sed quid licitum, quid illicitum, quidve suspectum, vel quid dubium esse possit, Alberti doctrinâ aperitur in Speculo iam nominato, quod sic incipit: *Occasione quorundam librorum, apud quos non est radix scientiæ, qui cum sint vere scientiæ inimici, hoc est Domini nostri Iesu Christi, qui est imago Patris, & scientia per quam*

quam fecit & secula, Catholicae fidei amatoribus merito sunt suspecti; placuit quibusdam magnis viris, ut libros quosdam alios, & fortè innoxios accusarent. Quia enim plures antedictorum librorum Nigromantiam palliant, professionem Astronomiae mentientes, nobiles libros de eadem scientia apud bonos & graues abominabiles reddiderunt. Quare vir quidam Zelator fidei & Philosophiae utriusque, Frater in Ordine suo, applicuit animum ut faceret memoriam utrorumque librorum, exponens numerum, titulos, initia, continentiam singulorum in generali, & qui fuerint eorum Auctores, ut scilicet liciti ab illicitis separentur; & aggressus est ut diceret nutu Dei: Duae sunt magna sapientiae, & utraq; Astronomiae nomine censetur, &c. hæc verba Alberti initio Speculi præfati, qui ibidem post enumerationem librorum aliquorum ita adiecit dicens: Isti sunt utiliores ex libris Astronomiae qui in lingua Latina inueniuntur; Perspectiua enim Aristotelis ad supradicta non descendit specialiter. Et isti sunt libri, qui si aspectibus virorum desideriorum subtracti fuerint, magna pars & valdè nobilis Philosophiae erit sepulta, saltem ad
tempus,

tempus, donec scilicet consilio saniori resurgat: quia sicut dicit Thebit filius Chore, non est lumen Geometria, cum evacuata fuerit Astronomia. Et iam sciunt inspectores predictorum librorum, quod in eis nec etiam unicum verbum inuenitur quod sit vel esse appareat contra fidei Catholice honestatem. Neque etiam forsitan iustum est, quod hi qui eos numquam attigerunt, eos indicare presumant. hæc singula verba Alberti in Speculo; quibus verbis in eodem ita adiungit, dicens: *Secunda magna scientia, quæ similiter Astronomia dicitur, est scientia iudiciorum astrorum. Huic parti supponitur illa pars quæ est de Imaginibus, de qua dictum est, Astronomia est imaginum scientia. Sed isti parti associantur illi libri maledicti Nigromantici de Imaginibus, præstigiis, characteribus, annulis, & sigillis, eò quod simulationis gratia sibi mutant quasdam observationes Astronomicas, ut sic se reddant aliquantulum fide dignos, quorum venenum in subsequenter manifestum faciam nutu Dei.* hæc Albertus vbi supra.

Ecce, Lector, Alberti testimonio tibi dictum est, imagines, præstigias, characteres, annulos & sigilla ad maledictos
Nigro-

Nigromanticos pertinere; etiamsi aliquid obserues in huiusmodi de scientia Astronomiæ, immiscens bona malis, vera falsis: hæc est enim astutia diaboli, vt facilius decipiat. Sed vt Nigromanticorum sacrilega stultitia clariùs cunctis appareat, alia ex eodem Speculo testimonia placet adducere: ait namque consequenter idem Albertus, sic in-
Parti autem electionum dixi supponi imaginum scientiam, non tamen quarumcumque, sed Astronomicarum; quoniam imagines fiunt tribus modis. Vnus modus est abominabilis, qui suffumigationes & innocationes exigit: quales sunt imagines Toëth Græci & Garmath Babylo- niensis, quæ habent stationes ad cultum Veneris: quales sunt Balemim & Hermetis, quæ exorcizantur per viginti nomina angelorum, qui subseruire dicuntur imaginibus Lune in circulo eius, & fortè potius sunt nomina: & sculpuntur in eis septem nomina recto ordine. Subfumi- gantur etiam pro re bona cum ligno aloës, per quæ profectò spiritus non coguntur; sed quando Dominus permittit, peccatis nostris exigentibus, vt decipiant homines, exhibent se coactos. Hæc est idololatria pessima,
qua

que ut reddat se aliquammodo fide dignam, observat 28. mansiones Luna, & horas diei & noctis, cum quibusdam nominibus dierum, horarum, mansionum ipsarum. A nobis longè sit modus iste; absit enim ut exhibeamus creaturae honorem, debitum Creatori. Est alius modus minùs incommodus, detestabilis tamen, qui fit per inscriptionem characterum, per quaedam nomina exorcizandorum; ut sunt quatuor annuli Salomonis, & concaudaria, & tres figurae spirituum qui dicuntur principes in quatuor plagis mundi, & Alamanda Salomonis, & Sigillum ad demoniacos; ampliùs, septem nomina ex libro Mahometh, & duodecim alia ex eodem, & rursum nomina ex libro Instructionis qui dicitur Rachielis, scilicet terra, maris, aëris, aquae, ignis, ventorum & mundi cardinum, signorum & planetarum, & angulorum eorum secundùm quod singuli in diei & noctis triplicitatibus diuersa nomina sortiuntur. Hic modus etiam longè sit à nobis, suspectus est enim ne saltem sub ignota lingua nominibus lateat, quod sit contra honestatem fidei Catholicae. Isti sunt modi imaginum Nigromanticarum, qui nobile nomen Astronomiae usurpare praesumunt, & iam
diu

diu est quòd ex eis multos libros inspexi;
 sed quoniam abhorru eos, non extat mihi
 perfecta memoria super eorum numero, ti-
 tulus, initiis, aut continentis, vel Auctori-
 bus eorumdem: spiritus enim meus num-
 quam quiescebat in illis; benè tamen vo-
 luit transeundo vidisse, ut saltem non igno-
 rarem qualiter esset eorum miseris secta-
 toribus irridendum, & haberem de suo un-
 de repellerem excusationes eorum, vel quod
 potissimum est, ut de consimilibus de cetero
 non tentarer, cum persuasiones eorū inua-
 lidas, & ideò non admittendas censerem.
 hæc Albertus venerabilis in Speculo.

Ut reor autem, clarissimè agnoscis,
 Lector quicumque, impietatem falla-
 ciamque Nigromanticorum; insuper &
 huius viri iusti sinceritatem, cuius spi-
 ritus intantum abhorruit nefas illo-
 rum, ut nec quidem transeundo dum
 voluit vidisse hos libros utiliter, suam
 vellet memoriam ijs spurcitijs macula-
 re. Intelligis etiam, ni fallor, quòd ad
 plenum Nigromanticorum ora non
 possunt obstrui, dum nituntur se excu-
 sare per Astronomiam, nisi redarguan-
 tur ex proprijs: & ideò ipse Albertus
 perlegere hos libros voluit, ut sciret
 qua-

qualiter essent irridendi sectatores ipsorum, & quod potissimum est, ne de cetero disputando cum ipsis Nigromanticis, fallacibus argumentis tentaretur, vt rationes admitteret eorum tamquam concludentes: tentant enim Sophistæ, concludere cupientes, aduersarios suos. Sed plenius vt agnoscas, ô Lector, de imaginibus Astronomicis, ipsum Albertum audi in iam sæpè nominato Speculo, vbi consequenter sic ait: *Tertius modus est imaginum Astronomicarum, qui eliminat istas spurcicias, suffumigationes & inuocationes non habet, neque exorcizationes aut characteris impressiones admittit, sed virtutem nanciscitur ex cælesti figura: vt si fuerit imago destructionis alicuius speciei ab aliquo loco, &c. ipsæ sunt imagines Astronomicæ, quarum nominibus se insigniunt Nigromantica antedicta; & si tacitæ conditiones Nigromanticae sunt, intolerabilis est, sicut & ceteri maledicti, quos nullus sanæ mentis præsumit excusare. hæc Albertus, qui ibidem in Speculo adhuc de eisdem imaginibus Astronomicis ita adiungit, sic inquires: *Partem verò que est de imaginibus Astronomicis, propter vicinitatem**

tatem

tatem quam habent ad Nigromanticas, non defendo, nec quidem commendo eas. hæc Albertus.

Notandum insuper, quòd idem Albertus in iam sæpè nominato Speculo de ipsis imaginibus Astronomicis dicit, quòd non debent iniquitatem aliarum portare imaginum, vt sibi videtur: & ratio ibi in promptu habetur, quia in alijs imaginibus est aperta idololatria, vt superius patuit; in Astronomicis autem implicita, & vicinitas est aliqua ad Nigromanticas. & hoc dixit Albertus, vt sciretur gradus malitiæ in istis imaginibus. Ponit deinde venerabilis Albertus in præfato Speculo nomina multorum librorum Nigromanticorum, & qui Auctores eorum, sed & initia Librorum, vt Lectores caueant se ab eis. Sunt autem numero quasi viginti & amplius, inter quos multi subdividuntur in distinctos Tractatus: post quorum Librorum enumerationem in fine ita concludit, dicens: *Sed qui omnium pessimus inuenitur, est Liber quem scripsit Aristoteles ad Regem Alexandrum, & incipit: Dixit Aristoteles Regi Alexandro: Si vis recipere. Et quidam vocant*

vocant eum mortem anima. Isti sunt libri quos mihi ad memoriam reuoco, licet plures viderim ex illis; scilicet de imaginibus quas dixi fieri cum suffumigationibus, invocationibus, exorcizationibus, & characteris impressionibus, qui sunt duo modi imaginum Nigromanticarum. hæc Albertus.

Hic etiam Albertus de eodem Aristotele, inculcando ipsum in secundo scripto, distinctione septima, quæstione quarta dicit, quòd Aristoteles ait in Libro de Mansionibus Lunæ sic: *Quando descendit Selmy, Albethaym fac ad amorem Dominatoris terra, idola conflagra, angelos ad te clama, &c.* post quæ verba in scripto dicit consequenter Albertus sic: *Constat quòd non intelligitur de bonis Angelis, ergo mali faciliùs tunc veniunt quàm alio tempore: Selmy enim idem est quod Luna; Albethaym autem constellatio quedam quæ est in secunda mansione Arietis.* hæc Albertus de Aristotele.

Quare autem dæmones libentiùs sub vna quàm alia constellatione apparent Nigromanticis, dat Albertus in secundo scripto in præfata distinctione tres rationes. Prima, Quia malignus sua
F opera

opera sciens imperfecta, constellatione quandoque adiuuatur in operationibus suis, & sic potentior apparet mago. Secunda, Ne magum vel Chaldæum faciat horrere, dum videatur cælum cooperari sibi in operationibus. Tertia, Quia vellet magum seducere spiritus malignus, vt crederet aliquid numinis stellis inesse, vt sic in apostasiam abducatur. Notandum consequenter, quod Albertus adhuc in eadem distinctione dicit, semper esse in talibus non tantum oris sed etiam operis, & semper fieri contumeliam fidei in characteribus & speculis, etiamsi nulla fiat inuocatio. Hæc omnia tibi, ô Lector, per Albertum narrata cognosce, vt scias impietatem Nigromanticorum, & abhorreas apostasiæ crimen incurrere. Hic ergo taceant præsumptuosè garrientes, qui ita Aristotelem extollere gestiunt, vt dicant non esse dubium quin saluatus sit, cum tamen contrarium clamat Albertus venerabilis & doctissimus vir, ostendens ipsum Aristotelem in præfato Speculo non tantum circa creationem mundi errasse, verum etiam pessimum auctorem Nigromantiæ extitisse.